

Skanderborg Rusmiddelcenter

Kvalitetsstandard

For behandling af alkohol-
og stofmisbrug
2019-2020

Godkendt af Byrådet den 28.11.2018

Indholdsfortegnelse

1. Kvalitetsstandardens formål og indhold	s. 3
2. Opgaver, der udføres på rusmiddelområdet (behandling)	s. 4
2.1 Lovgivning	s. 4
2.2 Skanderborg Rusmiddelcenters opgaver	s. 4
3. Målgrupper	s. 5
4. Mål og værdier	s. 5
4.1 Vision og strategi	s. 5
4.2 Mål for indsatsen	s. 6
5. Den organisatoriske struktur og beskrivelse af tilbud	s. 7
5.1 Organisation	s. 7
5.2 Behandlingsforløb og -tilbud til borgere over 30 år	s. 8
5.3 Behandlingsforløb og -tilbud til unge i alderen 15-29 år	s. 11
5.4 Anonym, ambulat stofbehandling til borgere på 18 år og derover	s. 13
6. Henvendelse og visitation	s. 14
6.1 Henvendelse	s. 14
6.2 Visitation	s. 14
7. Behandlingsgaranti og frit valg	s. 15
8. Behandlingsplan – udarbejdelse og opfølgning	s. 15
9. Handleplan – udarbejdelse, koordinering og opfølgning	s. 16
10. Brugerinddragelse	s. 16
11. Regler for betaling af kost og logi	s. 16
12. Information om klageadgang	s. 17
12.1 Klager over stofmisbrugsbehandling	s. 17
12.2 Klager over alkoholbehandling	s. 17
13. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling	s. 17
14. Monitorering af indsatsen	s. 18
15. Opmærksomhed på hjemmeboende børn under 18 år	s. 18
16. Visitation og kvalitetskrav til døgnbehandlingssteder	s. 19
17. Igangværende indsatser og projekter	s. 19
18. Fremtidig indsats	s. 21

1. Kvalitetsstandardens formål og indhold

Denne kvalitetsstandard henvender sig til borgere, pårørende og samarbejdspartnere og beskriver den hjælp, borgere i Skanderborg Kommune kan få, hvis de selv eller deres pårørende oplever et problematisk forbrug eller misbrug af alkohol eller stoffer.

Lovgivningsmæssigt stilles ikke krav om, at der skal vedtages en kvalitetsstandard for alkoholbehandling, men det anbefales af Sundhedsstyrelsen. Da indsatsen på de to behandlingsområder er nært forbundet i Skanderborg Rusmiddelcenter, omhandler nærværende kvalitetsstandard derfor både alkoholbehandling og stofmisbrugsbehandling.

Formålet med kvalitetsstandarden er at sikre klar og tydelig information om det serviceniveau, som Skanderborg Kommunes Byråd har fastsat for behandling af alkohol- og stofmisbrug i årene 2019-2020.

Kvalitetsstandarden udarbejdes ifølge bekendtgørelsen på området og indeholder således en beskrivelse af:

- De opgaver, der udføres på rusmiddelbehandlingsområdet
- Det overordnede mål for indsatsen, herunder de værdier og normer, som indsatsen bygger på
- Målgrupper
- Organisation og behandlingstilbud
- Visitationsprocedure
- Behandlingsgaranti
- Muligheden for frit valg
- Opfølgning på behandlingsplan
- Målsætning for udarbejdelse, koordinering og opfølgning på handleplaner
- Brugerinddragelse
- Reglerne for betaling for kost og logi
- Information om sagsbehandling og klageadgang

- Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling
- Monitorering af indsatsen
- Opmærksomhed på forholdene for hjemmeboende børn under 18 år
- Kvalitetskrav til døgnbehandlingstilbud
- Igangværende indsatser og projekter
- Den fremtidige indsats på rusmiddelbehandlingsområdet

Kvalitetsstandarden er drøftet og godkendt i Skanderborg Kommunes Byråd d. 28.11.2018 og revideres igen senest i efteråret 2020.

2. Opgaver, der udføres på rusmiddelområdet (behandling)

2.1 Lovgivning

Ifølge Lov om social service § 101 og Sundhedslovens § 141 har Skanderborg Kommune pligt til at tilbyde behandling til borgere med stof- og alkoholmisbrug. Behandlingen skal iværksættes senest 14 dage efter, borgeren har rettet henvendelse til Skanderborg Rusmiddelcenter.

Den medicinske behandling af stofmisbrug er fastlagt i medfør af Sundhedslovens § 142 og er ikke omfattet af denne kvalitetsstandard. Regler og standarder for denne behandling – herunder substitutionsbehandling med metadon og buprenorphin – er beskrevet i Sundhedsstyrelsens vejledning om den lægelige behandling af borgere med stofmisbrug i substitutionsbehandling.

Ifølge Lov om social service § 101a har Skanderborg Rusmiddelcenter endvidere pligt til at tilbyde anonym, ambulans behandling af stofmisbrug til personer, der har et behandlingskrævende stofmisbrug, men som ikke har andre sociale problemer. Behandlingen er ikke omfattet af behandlingsgarantien.

Ud over de nævnte lovbestemmelser har også følgende bestemmelser relevans for rusmiddelområdet:

- **Lov om social service §§ 10-12**
Bestemmelserne omhandler kommunens forpligtelser til at yde rådgivning til kommunens borgere.
- **Lov om social service § 16**
Bestemmelsen omhandler brugerinddragelse i tilrettelæggelsen og udnyttelsen af behandlingstilbuddene.
- **Lov om social service § 81**
Bestemmelsen omhandler kommunens forpligtelse til at yde støtte til voksne med særlige sociale problemer, herunder stofmisbrug, i form af en helhedsorienteret indsats, der er afpasset den enkeltes behov.

- **Lov om social service § 85**
Bestemmelsen omhandler kommunens forpligtelse til at yde hjælp, omsorg eller støtte til personer, der på baggrund af bl.a. særlige sociale problemer, herunder stofmisbrug, har behov herfor.
- **Lov om social service § 99**
Bestemmelsen omhandler kommunens forpligtelse til at sørge for tilbud om støtte/kontaktpersoner til borgere, der ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.
- **Lov om social service § 141**
Bestemmelsen omhandler kommunens forpligtelse til at tilbyde at udarbejde handleplaner med henblik på sikring af en helhedsorienteret indsats.

2.2 Skanderborg Rusmiddelcenters opgaver

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder gratis rådgivning og behandling til borgere over 15 år, der ønsker at ophøre, reducere eller stabilisere deres forbrug af rusmidler.

Endvidere tilbyder Skanderborg Rusmiddelcenter vejledning og rådgivning til pårørende og samarbejdspartnere.

Til borgere i ambulans behandling tilbydes:

- Ambulans afrusning
- Udredning af rusmiddelprofil
- Individuelle samtaler
- Inddragelse af nære pårørende/netværk
- Familieorienteret rusmiddelbehandling
- Individuel tilrettelagt ungeindsats
- Medicinsk alkoholbehandling
- Substitutionsbehandling
- Lægesamtaler til borgere i stofbehandling
- Anonym stofbehandling
- Sundhedstilbud
- Efterbehandling

Til borgere med behov for eksternt dag- eller døgnbehandling tilbydes visitation ud fra en konkret, individuel vurdering, se også afsnit 16.

Øvrige tilbud:

- Åben rådgivning til borgere og pårørende

- Sundhedsfaglige ydelser i form af en lægelig ydelse og klinikfunktion
- Faglig sparring og videndeling til samarbejdspartnere
- Tilbud til pårørende

3. Målgrupper

Skanderborg Rusmiddelcenters tilbud henvender sig til tre målgrupper:

1. Borgere over 30 år, herunder:

- Borgere, der oplever et problematisk forbrug eller misbrug af alkohol eller euforiserende stoffer, og som ønsker at ændre det eller er motiveret for at forholde sig til det.

2. Unge i alderen 15-29 år, herunder:

- Unge, der oplever et problematisk forbrug eller misbrug af alkohol eller euforiserende stoffer, og som ønsker at ændre det eller er motiveret for at forholde sig til det.

3. Pårørende til personer med et problematisk forbrug eller misbrug af alkohol eller stoffer, heriblandt:

- Partner/tidligere partnere
- Forældre
- Børn og unge op til 18 år
- Voksne børn
- Øvrige familiemedlemmer

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder målrettet rådgivning og/eller behandling til de enkelte målgrupper, jf. afsnit 5.2, 5.3 og 5.4

4. Mål og værdier

4.1 Vision og strategi

Skanderborg Kommunes socialpolitik og strategi for misbrugsområdet udgør - sammen med de grundlæggende værdier for hele Skanderborg Kommune - de overordnede rammer for tilbud til borgere med et problematisk forbrug eller misbrug af rusmidler i Skanderborg Kommune.

Værdierne, som også kaldes de fire kulturforstærkere er: Vis tillid, Skab relationer, Del ressourcer og Tænk nyt.

Skanderborg Kommunens vision i socialpolitikken er at fremme de menneskelige ressourcer så flest mulige borgere kan mest muligt selv, og at borgere med behov får den rette hjælp.

Strategi for misbrugsområdet

Skanderborg Kommunens strategi for misbrugsområdet udpeger fokusområder og principper, som er retningsgivende for Skanderborg Rusmiddelcenters arbejde.

De tre fokusområder i misbrugsstrategien er:

1. Gode rammer

- En målrettet indsats med tilbud til alle
- Inddragelse af familie og det nære netværk
- Mestring af eget liv
- Anvendelse af teknologi

2. Synlighed og forebyggende indsatser

- Synlighed
- Opgør med tabu
- Oplysende og forebyggende aktiviteter
- En aktiv samarbejdspart

3. Samarbejde og helhedsorienterede indsatser

- Helhedsorienterede og sammenhængende indsatser

Læs mere i *Skanderborg Kommunens Socialpolitik og Værdighedspolitik for ældreområdet. Politikken der fremmer de menneskelige ressourcer* på www.skanderborg.dk

4.2 Mål for indsatsen

Formålet med behandlingsindsatsen er at:

- Styrke den enkelte i at indfri eget ønske om ophør, reduktion eller stabilisering
- Styrke den enkelte i at sætte sig realistiske mål og opnå varig forandring
- Inddrage de pårørende og være opmærksomme på deres vilkår
- Forebygge misbrugsrelaterede problemstillinger

Det er Skanderborg Rusmiddelcenters mål, at flest mulige borgere opnår kontrol over deres forbrug af rusmidler i form af enten ophør, reduktion eller stabilisering. Det forudsætter, at borgeren både opnår indsigt i egne misbrugsvedligeholdende mønstre og opbygger evne til at mestre eget liv uden at anvende rusmidlet som løsning.

Der er opstillet følgende måltal:

- Andelen af borgere, der udskrives som færdigbehandlet med enten ophør, reduktion eller stabilisering af forbruget af rusmidler, er mindst 50 pct.

Skanderborg Rusmiddelcenter foretager en opfølgning efter henholdsvis 1 og 6 måneder efter endt behandling med henblik på at kunne tilbyde en tidlig indsats til de borgere, der oplever eller er i risiko for at opleve tilbagefald.

Se også afsnit 14.

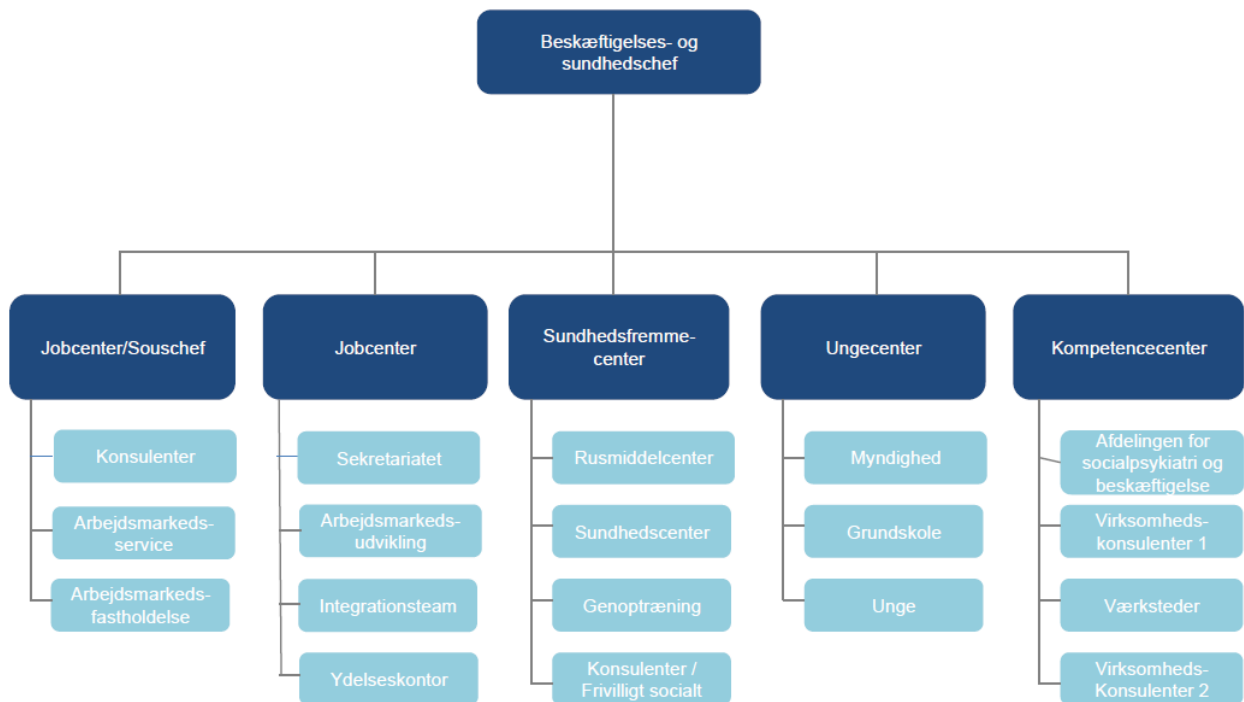
5. Den organisatoriske struktur og beskrivelse af tilbud

5.1 Organisation

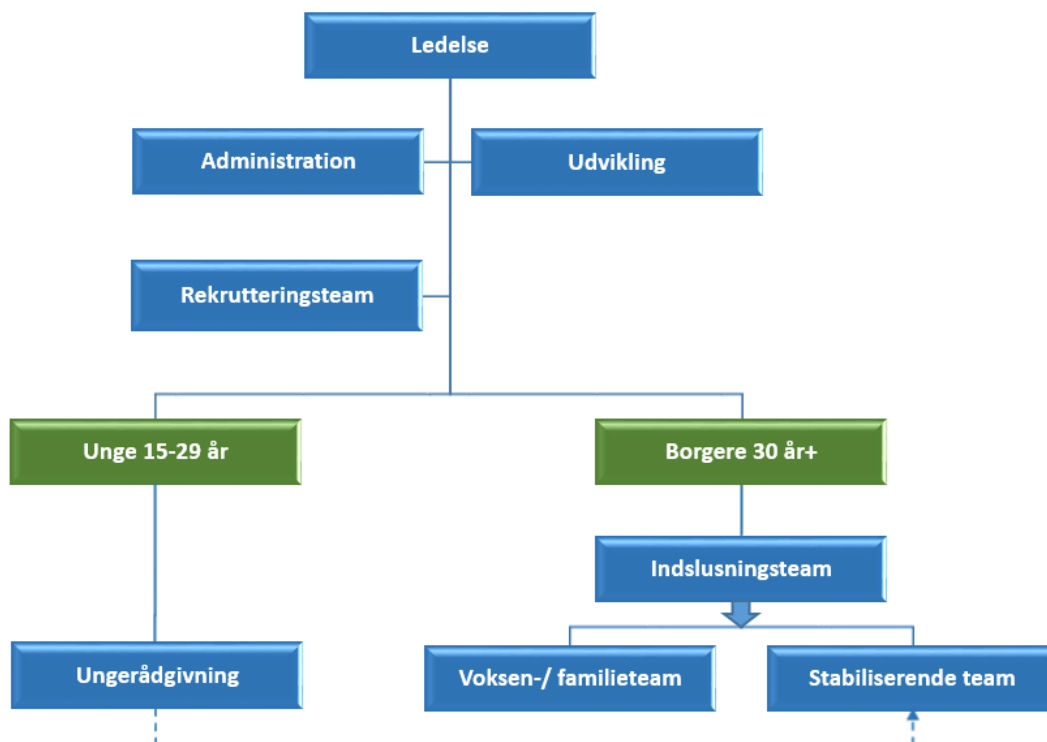
Skanderborg Rusmiddelcenter er organisatorisk placeret i afdelingen for Sundhedsfremme og Forebyggelse i fagsekretariatet Beskæftigelse & Sundhed.

Den organisatoriske struktur for henholdsvis Beskæftigelse & Sundhed og Skanderborg Rusmiddelcenter fremgår af figur 1 og 2 herunder.

Figur 1: Organisationsplan for Beskæftigelse & Sundhed

Figur 2: Organisationsplan for Skanderborg Rusmiddelcenter

5.2 Behandlingsforløb og -tilbud til borgere over 30 år

I Skanderborg Rusmiddelcenter er alle behandlingsforløb til borgere over 30 år tilrettelagt individuelt og ud fra et relationsorienteret perspektiv. Hvert menneske er unikt.

Rusmiddelproblemer påvirker ikke kun den, der har problemet, men i høj grad også de pårørende – især partner og børn. Vi betragter derfor ikke rusmiddelproblemet som et individuelt anliggende men som et relationelt problem og opfordrer til inddragelse af det nære netværk. Vi har i særlig grad fokus på børnenes vilkår og deres selvstændige behandlingsbehov. Samtidig viser forskning, at inddragelse af pårørende i behandlingen kan fremme et positivt behandlingsresultat.

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder tre forskellige behandlingsforløb til borgere over 30 år med et problematisk rusmiddelforbrug (vist i figur 3 på næste side):

1. Et individuelt forløb med relationsperspektiv, der omfatter op til 24 samtaler inden for 12 måneder. Forløbet er målrettet borgere med alkohol- eller stofmisbrugsproblemer, der ikke har børn under 18 år. Behandlingen tilrettelægges med afsæt i graden af afhængighed og andre psykiske, sociale og fysiske problemstillinger. Behandlingen består af individuelle samtaler og af samtaler med inddragelse af pårørende.
2. Et familieorienteret behandlingsforløb, der omfatter op til 24 samtaler inden for 12 måneder. Forløbet er målrettet borgere med alkohol- eller stofproblemer, der har børn under 18 år (eller samvær med børn under 18 år). I behandlingen inddrages hele familien direkte og/eller indirekte i forløbet, der består af en kombination af individuelle samtaler, parsamtaler og familiesamtaler, hvor børnene deltager. Formålet er at opløse eller reducere rusmiddelproblemet i familien, reducere de enkelte familiemedlemmers belastningsgrad og åbne for nye handlemuligheder.

3. Et stabiliserende behandlingsforløb, der er målrettet borgere med meget svære alkohol- eller stofmisbrugsproblemer, og som ikke ønsker eller kan profitere af behandling med forandring for øje. Formålet er at forebygge og reducere skaderne af alkohol- og stofoverforbrug samt at motivere borgeren til at ændre rusmiddelvaner.

Hvilket forløb borgeren visiteres til, afhænger af resultatet af en grundig udredning af den enkelte borgers situation, forbrug af alkohol/stoffer, fysisk og psykisk helbred, familiære og sociale forhold m.m.

Borgere, der indskrives i det individuelle eller familieorienterede behandlingsforløb, screenes desuden for psykiske lidelser i begyndelsen af behandlingsforløbet, så behandlingen kan tilrettelægges efter borgerens behov, styrker og udfordringer, og/eller så borgeren kan henvises til yderligere udredning i andet regi. Derudover tilbydes borgerne at inddrage pårørende og at arbejde fokuseret med redskaber i forhold til strategier og trang. Behandlingen kan desuden suppleres med afrusning, medicinsk alkoholbehandling og substitutionsbehandling.

En del af de borgere, der visiteres til behandling i det individuelle eller familieorienterede forløb, har komplekse fysiske, psykiske, sociale og økonomiske problemer samtidig med afhængighed af rusmidler. I de tilfælde, hvor disse problemer virker forstyrrende ind på alkohol- og stofmisbrugsbehandlingen, kan forløbene forlænges efter en individuel, konkret vurdering. Som udgangspunkt er behandlingen tilrettelagt efter, at størstedelen kan færdigbehandles inden for 12 måneder. Herefter tilbyder Skanderborg Rusmiddelcenter efterbehandling samt et "klippekort", som er et tilbud om op til fem samtaler med behandleren inden for en periode på 12 måneder efter udskrivelse.

Metodisk tager behandlingen udgangspunkt i Motivational Interviewing (MI), en kognitiv adfærdsterapeutisk tilgang samt en integreret systemisk forståelsesramme.

Det stabiliserende forløb adskiller sig fra de to øvrige forløb ved, at behandlingen primært er omsorgsfokuseret. Målgruppen vil typisk være de allermest udsatte borgere, som ikke kan profitere af eller ikke ønsker samtalebehandling. Det stabiliserende forløb er ikke afgrænset i tid.

Den stabiliserende behandling omfatter afrusning, medicinsk alkoholbehandling, substitutionsbehandling og social behandling samt sundhedstilbud.

I det nedenstående er ydelserne i behandlingstilbuddene beskrevet nærmere:

Åben Rådgivning og opstart af behandling

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder råd og vejledning med mulighed for anonymitet til borgere, pårørende og samarbejdspartnere, der har behov for viden og drøftelser i relation til brug og overforbrug af alkohol og euforiserende stoffer. Rådgivningen kan gives telefonisk eller ved personlig henvendelse. Ønskes behandling, skal man møde op i Åben Rådgivning. Se tiderne for Åben Rådgivning på rusmiddelcentrets hjemmeside: www.skanderborgrusmiddelcenter.dk

Motiverende/afklarende samtaler

Tilbuddet om motiverende/afklarende samtaler gives i forlængelse af Åben Rådgivning og består af op til fire samtaler. Målgruppen er borgere, som er i tvivl om, hvorvidt de ønsker behandling. Formålet med tilbuddet er at skabe en afklaring hos borgeren i forhold til at vurdere eget behov for behandling og selve det at opstarte et forløb.

Individuelle samtaler

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder individuelle samtaler af op til 45 minutters varighed med et relationsorienteret perspektiv. Ud fra en kognitiv referenceramme arbejdes der med rusmiddelrelaterede problemstillinger. Formålet er at styrke evnen til at håndtere situationer, der trigger lyst/trang til rusmidler, på en anden og mere hensigtsmæssig måde. Der arbejdes med mål og delmål for at opnå den ønskede forandring.

Parsamtaler og pårørendesamtaler

Par- og/eller pårørendesamtaler er oftest en del af alle behandlingsforløb for borgere over 30 år. Formålet med samtalerne er at fremme forståelse for, hvad afhængighed er, og hvordan den har påvirket alle parter. Når et rusmiddelproblem har hærget i en nær relation, kan der ud-

Figur 3: Behandlingsforløb for borgere over 30 år

vikles fastlåste mønstre, der skal løsnes igen. Temaer som tillid, kontrol, afmagt og ansvar vil typisk blive berørt. Par og pårørendesamtalerne varetages af borgerens faste behandler.

Familiesamtaler

Borgere med børn under 18 år tilbydes familiesamtaler med deltagelse af børnene. Det gælder også enlige forældre og samværsforældre. I samtalen er familien samlet ud fra det perspektiv, at hele familien er ramt af rusmiddelproblemet, og at børn er i særlig risiko for at blive belastet på både kort og lang sigt. Familiesamtalerne foregår på børnenes præmisser og med fokus på det enkelte barns behov. Der er særlig opmærksomhed på børnenes følelsesmæssige dilemmaer i disse samtaler. Formålet er at fremme familiens chance for at få løst op for rusmiddelproblemet og forbedre børnenes vilkår i tilfælde af tilbagefald. Ansvar for indtagelse af rusmidlet placeres entydigt hos den indskrevne borger. I nogle familier er der et samarbejde med kommunens familieafdeling.

"Klippekort"-tilbud

Borgere, der afslutter deres behandling planmæssigt og som færdigbehandlet, får tilbudt et klippekort bestående af 5 samtaler med behandleren, som de kan anvende, når behovet eller ønsket opstår, dog inden for 12 måneder efter udskrivning. Formålet er at fastholde og styrke positive forandringer og forebygge tilbagefald. Det er samtidig formålet at sikre nem mulighed for at genoptage forbindelsen til Skanderborg Rusmiddelcenter ved et evt. slip eller tilbagefald.

Efterbehandling

Målgruppen for efterbehandling er borgere, som er færdigbehandlet. Formålet med tilbuddet er at støtte den enkelte i at fastholde de opnåede forandringer og gøre overgangen til et liv på egen hånd uden rusmidler og behandlere blidere. Efterbehandling tilbydes i gruppe, individuelt og som et familietilbud.

Ambulant afrusning

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder ambulante afrusning og behandling af abstinenser til borgere over 18 år, som ønsker hjælp til at ophøre med at indtage alkohol. Afrusning og abstinensbehandling foregår i tæt samarbejde med den

enkelte borger, dennes praktiserende læge og Skanderborg Rusmiddelcenters sygeplejersker.

Substitutionsbehandling

Substitutionsbehandlingen varetages af Skanderborg Rusmiddelcenters lægekonsulent, der ordinerer substitutionsmedicin. Udlevering sker fra Skanderborg Rusmiddelcenter eller i særlige tilfælde fra et apotek. Formålet med substitutionsbehandlingen er at stabilisere forbruget af euforiserende stoffer, så borgeren kan nedbringe eller ophøre med brugen af illegale stoffer.

Medicinsk alkoholbehandling

Medicinsk alkoholbehandling består af forskellige medicinske tilbud afhængigt af borgerens behov og situation, fx antabus, campral, risolid og vitamintilskud, og de tilbydes i samarbejde med borgerens egen læge med udlevering fra Skanderborg Rusmiddelcenter.

Sundhedstilbud

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder rådgivning, screening og vaccination til borgere, der er indskrevet i behandling, og som tilhører risikogruppen for hepatitis og HIV. I risikogruppen er de personer, der aktuelt eller tidligere har sniffet eller injiceret deres stof. Derudover tilbydes korte samtaler om ernæring, søvn og motion samt rygestop-tilbud. Desuden tilbydes gratis prævention til både kvinder og mænd (og deres partner) i en forsøgsperiode i samarbejde med Familieambulatoriet i Region Midt, jf. afsnit 17.

Tilbud til pårørende

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder også hjælp til voksne pårørende i form af individuelle samtaler og en pårørendegruppe, der er et struktureret forløb. Formålet er dels at hjælpe den pårørende til at forstå egne behov og respektere egne grænser, dels at understøtte borgerens motivation for forandring via den pårørende. Som hovedregel skal man være 18 år for at deltage i gruppen.

5.3 Behandlingsforløb og -tilbud til unge i alderen 15-29 år

Behandling i Ungerådgivningen foregår individuelt og tilrettelægges i et samarbejde med den unge.

Når unge under 18 år indskrives i behandling, skal Børnesocialrådgivningen i Skanderborg Kommune inddrages, da de træffer afgørelse om tilbud og foranstaltninger for unge under 18 år. Samtidig skal der indhentes samtykke fra forældre/ forældremyndighedsindehavere, når den unge er under 18 år. Uanset den unges alder vil behandlerne dog altid opfordre til, at forældre og/eller andre nære pårørende inddrages i den unges behandlingsforløb.

Behandling i Ungerådgivningen er helhedsorienteret og tilrettelagt efter mindste-indgriben princip, hvilket vil sige, at behandlerne støtter og hjælper den unge i eget miljø med inddragelse af den unges netværk.

Et behandlingsforløb starter med at afdække den unges erfaringer med rusmidler og generelle trivsel. Derefter udarbejder behandleren sammen med den unge en behandlingsplan, der beskriver målet med behandlingen, og hvad den unge skal arbejde med for at nå sine mål.

Unge over 18 år med andre problemer end problematisk forbrug af rusmidler screenes desuden for psykiske lidelser (i behandlingstilbud 2), så behandlingen kan tilrettelægges efter den unges behov, styrker og udfordringer. Ved behov henvises til yderligere udredning i andet regi.

Ungerådgivningen har tilbud om anonym rådgivning samt tre behandlingstilbud, der er målrettet unge med varierende komplekse problemstillinger og rusmiddelbrug. Se også figur 4 på næste side.

Behandlingen i alle tre tilbud består primært af individuelle samtaler med den unge og evt. familie/pårørende. Inddragelse af forældre og andet nært netværk vægtes højt i alle tilbud, og der arbejdes målrettet med brobygning til relevante fagpersoner omkring den unge.

Formålet med behandlingen er at hjælpe unge med at stoppe eller reducere et problematisk

forbrug eller misbrug af rusmidler og hjælpe med at fastholde ophøret eller reduktionen. Behandlingen har både et direkte fokus på rusmidlerne og på hjælp til at reducere de barrierer, der måtte være for at nå den unges rusmiddelrelaterede mål.

Behandlingstilbud 1 og 2 er afgrænsede i tid og antal samtaler, og der er forskellige ydelser tilknyttet, idet målgruppen for de to tilbud er forskellig, særligt med hensyn til omfanget af belastende og beskyttende faktorer i den unges liv.

Fælles er dog, at begge tilbud er opdelt i to faser: Primær behandling og efterbehandling.

I den primære behandling arbejdes med rusmiddelproblematikken og de mest indgribende barrierer i den unges liv for at indfri den rusmiddelrelaterede målsætning. I efterbehandlingen arbejdes især med tilbagefaldsforebyggelse og stabilisering af den unges livssituation.

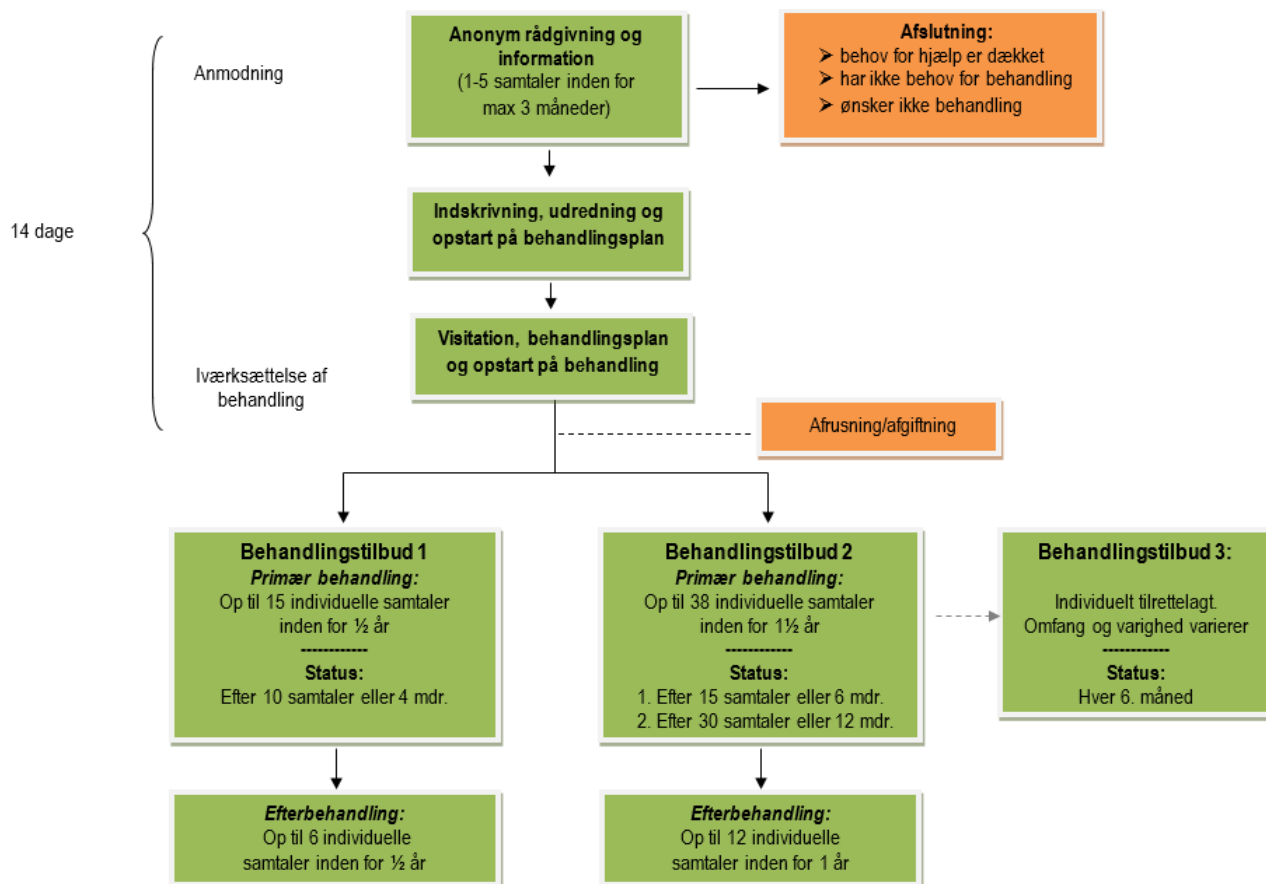
Behandlingstilbud 3 tilrettelægges individuelt og er et særligt tilbud målrettet en lille gruppe unge med multikomplekse problemstillinger (socialt, psykisk, fysisk, økonomisk mv.). Unge kan kun visiteres til tilbud 3 efter at have modtaget behandling i tilbud 2, og tilbud 3 er ikke afgrænset i tid og antal samtaler. Ofte vil behandlingen i tilbud 3 kræve omfattende kontakt og samarbejde med andre lokale og regionale aktører, bl.a. jobcenter, uddannelsesinstitutioner, kriminalforsorgen, psykiatrien, bosteder og kontaktpersoner.

I det følgende er de væsentligste ydelser i tilbuddene beskrevet nærmere.

Anonym Rådgivning og opstart af behandling

Indgangen til Ungerådgivningens behandlingstilbud er den anonyme rådgivning, hvor unge, forældre og samarbejdspartnere kan henvende sig og få rådgivning anonymt og uforpligtende. For samarbejdspartnere drejer det sig ofte om faglig sparring i forhold til unges brug af rusmidler.

Unge kan få op til fem anonyme rådgivende samtaler, som enten fører til en indskrivning i behandling eller til en afslutning. For nogle unge

Figur 4: Behandlingsforløb for unge i alderen 15-29 år

er samtalerne i den anonyme rådgivning tilstrækkelige til at løse deres udfordringer med rusmidler, og rådgivningen er således med til at forebygge, at problemer med rusmidler opstår eller accelerer hos den unge. Et rådgivningsforløb kan dermed udgøre en tidlig indsats, der medvirker til at forebygge, at den unge skal indskrives i et længerevarende og mere ressourcetrækkende tilbud.

Viser det sig, at den unge ønsker og har brug for rusmiddelbehandling, sikres en smidig overgang fra rådgivningen til indskrivning i et af Ungerådgivningens behandlingstilbud.

Den anonyme rådgivning kan også foregå på skoler og uddannelsesinstitutioner i kommunen, som Ungerådgivningen har indgået et samarbejde med. Her vil en behandler være tilgængelig for de unge på uddannelsesstedet, hvor de kan

få en eller flere uforpligtende, rådgivende samtaler om rusmidler. Også lærere m.fl. på uddannelsesstedet kan få faglig sparring.

Ønskes rådgivning eller behandling kan Ungerådgivningen kontaktes på telefon. Se telefonnumre m.m. på Ungerådgivningens hjemmeside: www.skanderborgrusmiddelcenter.dk/ung

Individuelle samtaler

Formålet med de individuelle samtaler er at hjælpe den unge til at tage skridt mod at ophøre eller reducere forbruget af alkohol, hash eller andre stoffer. Samtalerne har fokus på de problemer og oplevelser, som fylder for den enkelte ung, fx problemer i skolen, med økonomi, bolig eller forældre, og som ofte virker ind på den unges forbrug af rusmidler. De individuelle samtaler kan både foregå i Ungerådgivningen og i den unges nærmiljø.

NADA akupunktur

Ungerådgivningen tilbyder NADA øreakupunktur i forbindelse med de individuelle samtaler med det formål at hjælpe den unge med at slappe af og øge den unges koncentrationsevne. For nogle unge kan NADA være med til at nedsætte trang til rusmidler og afhjælpe fysiske og psykiske abstinenssymptomer.

Forældregruppe

Forældregruppe er et forløb til forældre, samlere eller andre voksne, som varetager en forælderrolle i forhold til unge, der har et problematisk forbrug af rusmidler. Den unge behøver ikke at være indskrevet i behandling i Ungerådgivningen. Formålet med tilbuddet er at støtte forældrene og igangsætte en forandringsproces til gavn for familien og den unge. I grupperne tilbydes forældrene viden og indsigt i den unges valg af livsform, og de får inspiration til nye tilgange til samvær og dialog med den unge.

Planlægning og koordination af indsatser

Ungerådgivningen arbejder ud fra en helhedsorienteret tilgang, dvs. opmærksomheden er ikke kun rettet mod den unges brug af rusmidler og men også mod den unges tilknytning til skole/uddannelse, psykiske og fysiske helbred, sociale relationer mv.

I behandlingen kan der derfor være behov for tæt kontakt til og samarbejde med både det private og professionelle netværk omkring den unge, så rusmiddelbehandlingen koordineres med evt. andre indsatser, fx i forhold uddannelse/job, sociale forhold, bolig. Den unge – og forældrene hvis den unge er under 18 år – skal i så fald give samtykke til, at behandleren må samarbejde og koordinere med andre fagpersoner omkring den unge.

Hjælp og støtte til at løse andre problemer i den unges liv kan være en forudsætning for at kunne arbejde med den unges brug af rusmidler – men ændring af rusmiddelbrug vil altid være hovedformålet i behandlingen.

Andre ydelser

Behandlingen i Ungerådgivningen kan suppleres med de ydelser, som er beskrevet i afsnit 5.2: Afrusning, medicinsk alkoholbehandling, substitutionsbehandling og sundhedstilbud.

5.3 Anonym, ambulans stofbehandling til borgere på 18 år og derover

Anonym, ambulans stofbehandling er et særligt behandlingstilbud, der er oprettet i henhold til Lov om social service § 101a. Tilbuddet retter sig mod borgere på 18 år og derover i Skanderborg Kommune, der har et problematisk forbrug af stoffer som bl.a. hash, kokain og amfetamin, men som ikke har andre sociale problemer. Borgeren skal være under uddannelse, have arbejde eller have anden tæt tilknytning til arbejdsmarkedet for at få tilbuddet.

Der er tale om borgere, som kun i begrænset omfang er set i rusmiddelbehandlingen tidligere og som formentlig ikke vil opsøge behandling, medmindre tilbuddet er anonymt.

Borgeren kan således være anonym i hele forløbet, der består af en afklarende samtale efterfulgt af et gruppeforløb på 8-12 samtaler og en afsluttende, individuel samtale.

Af hensyn til anonymiteten skal både forsamtale og behandling foregå et neutralt sted uden for Skanderborg Rusmiddelcenters lokaler. Borgeren kan også vælge at få behandlingen i Aarhus men skal i så fald henvises dertil først af tilbuddets behandlere i Skanderborg.

Behandlingen varetages af erfarne rusmiddelbehandlere fra Skanderborg Rusmiddelcenter - eller fra Center for Misbrugsbehandling i Aarhus hvis behandlingen foregår i Aarhus.

Visitation og henvendelse

Anonym stofbehandlingen er ikke omfattet af behandlingsgarantien, og borgere skal visiteres til tilbuddet af Skanderborg Rusmiddelcenter. Borgeren behøver hverken at oplyse navn eller cpr. nr. på noget tidspunkt.

Borgere kan henvende sig direkte til tilbuddet for at få mere viden og lave aftale om en forsamtale.

Henvendelse kan ske til:

Tlf.: 21 14 86 60

Hjemmeside: www.anonymstof.dk

6. Henvendelse og visitation

6.1 Henvendelse

Skanderborg Rusmiddelcenter tilbyder gratis behandling til alle borgere, der ønsker at ændre deres forbrug af alkohol eller brug af euforiserende stoffer. Alle borgere over 15 år kan frit henvende sig med anmodning om behandling.

Henvendelse kan ske personligt eller telefonisk. For borgere, der ønsker hjælp til en alkoholproblematik, er der mulighed for at være anonym. Det samme gælder borgere i anonym stofbehandling.

Ved ønske om behandling kan borgere, der er 30 år eller derover uden tidsbestilling henvende sig i Åben Rådgivning. De aktuelle tider for Åben Rådgivning kan ses på rusmiddelcentrets hjemmeside: www.skanderborgrusmiddelcenter.dk

Ved ønske om afrusning kan borgere uden tidsbestilling henvende sig i Åben Afrusning. De aktuelle tider for Åben Afrusning kan ses på rusmiddelcentrets hjemmeside: www.skanderborgrusmiddelcenter.dk

Adresse:
Skanderborg Rusmiddelcenter
Ole Lund Kirkegaards Stræde 2F
8660 Skanderborg
Tlf. 87 94 75 80
Hjemmeside: skanderborgrusmiddelcenter.dk
Facebook: Søg efter Skanderborg Rusmiddelcenter.

Henvendelse til Ungerådgivningen

Unge, forældre og samarbejdspartnere m.fl. kan kontakte Ungerådgivningen på følgende telefonnumre:

- Kirsten Skadborg: 40 15 87 71
- Line Schultz: 24 76 58 57
- Mariane Lind Klogborg: 20 59 84 46
- Martin Feltmann: 20 59 84 66
- Mette Kragh Nielsen: 24 76 56 14

Adresse:
Ungerådgivningen
Adelgade 87, 1. sal
8660 Skanderborg
Hjemmeside:
www.skanderborgrusmiddelcenter/ung
Facebook: Søg efter Ungerådgivningen Skanderborg Rusmiddelcenter

6.2 Visitation

Ved ønske om behandling vil borgere over 30 år få tid hos en behandler til en kortlægnings samtale. I samtalen vil behandleren spørge ind til borgerens situation for at sikre, at vedkommende visiteres til det rette behandlingstilbud i Skanderborg Rusmiddelcenter.

Er borgeren under 30 år, foregår visitationen i Ungerådgivningen. Det tilstræbes, at den unge får tildelt samme behandler, som den unge har talt med i den anonyme rådgivning.

Visitation til døgnbehandling forudsætter (uanset borgerens alder), at alle andre behandlingsmuligheder er udtømte. Borgere, der allerede er indskrevet i Skanderborg Rusmiddelcenter, kan efter konkret vurdering visiteres til døgnbehandling. For borgere i stofmisbrugsbehandling fastsættes en egenbetaling svarende til værdien af henholdsvis kost og logi.

7. Behandlingsgaranti og frit valg

Behandlingsgaranti

Jf. Lov om social service § 101 og sundhedslovens § 141 skal kommunen sørge for tilbud om behandling af alkohol- og stofmisbrug. Tilbuddet skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelse til kommunen.

Frit valg

Inden for alkohol- og stofmisbrugsområdet er der frit valg i forhold til at vælge behandlingssted. Dog med visse på forbehold alt efter om man ønsker alkohol- eller stofmisbrugsbehandling.

Det vil sige, at borgere i Skanderborg Kommune ikke behøver at få deres behandling i Skanderborg Rusmiddelcenter:

Ved ønske om *alkoholbehandling* er det muligt at henvende sig i en anden kommunes behandlingscenter uden forudgående henvisning.

Ved ønske om *stofmisbrugsbehandling* er det derimod et krav, at der skal udarbejdes en behandlingsplan af ens bopælskommune. Af behandlingsplanen vil det fremgå, hvilken type

tilbud den enkelte er visiteret til. *Man kan kun vælge et tilbud af tilsvarende karakter i et andet offentligt behandlingscenter eller i et privat behandlingscenter, der er godkendt af Socialtilsynene og oprettet på Tilbudsportalen, der samler og registrerer oplysninger om tilbud på området.* Der er således ikke frit valg mellem f.eks. ambulært og døgn- eller dagbehandling, og det vil heller ikke nødvendigvis være alle godkendte behandlingssteder, som er relevante for det planlagte behandlingsforløb.

Adgangen til frit valg kan i særlige tilfælde begrænses, hvis hensynet til pågældendes fysiske eller psykiske tilstand taler for det.

Den medicinske behandling er ikke omfattet af reglerne om frit valg.

Skanderborg Rusmiddelcenter informerer om adgangen til at benytte sig af andre behandlingstilbud og er borgeren behjælpelig med at søge relevant information i forbindelse med det frie valg.

8. Behandlingsplan – udarbejdelse og opfølgning

Skanderborg Rusmiddelcenter udarbejder i samarbejde med den enkelte borger en behandlingsplan, der beskriver behandlingens indhold og mål. Af behandlingsplanen vil det fremgå, hvilket tilbud der visiteres til. Behandling tilbydes på baggrund af den udarbejdede behandlingsplan.

Behandlingsplanen udarbejdes inden for 14 dage og ajourføres løbende under behandlingen. Bemærk at for unge under 18 år er der ikke krav om, at behandlingsplanen skal udarbejdes inden 14 dage, men inden for 3 måneder.

Målsætningen for behandlingen udarbejdes individuelt i et samarbejde mellem borger og behandler – og i nogle tilfælde med inddragelse af pårørende. Der arbejdes med mål og delmål i

behandlingen for at opnå den ønskede forandring. Målene justeres løbende under behandlingen og fremgår af behandlingsplanen.

Senest 1 måned og igen 6 måneder efter borgeren har afsluttet sit behandlingsforløb, vil rusmiddelcentret kontakte borgeren med henblik på at forebygge tilbagefald og tilbyde hjælp, hvis borgeren oplever tilbagefald.

Det gælder dog kun borgere, der har afsluttet behandlingsforløbet med status som færdigbehandlet, udskrevet til et andet tilbud eller hospital eller udskrevet med anden årsag til afsluttet behandling. For at gøre opmærksom på, at der følges op på behandlingen efter endt behandling, vil det blive anført i behandlingsplanen.

9. Handleplan – udarbejdelse, koordinering og opfølgning

Ud over en behandlingsplan har borgere i behandling for stofmisbrug samt andre borgere med særlige behov ret til at få udarbejdet en handleplan, jf. serviceloven § 101 og § 141.

En handleplan er et redskab til at sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats på tværs af tilbud og forvaltninger med udgangspunkt i borgerens egne ønsker og behov.

Derudover samarbejder Skanderborg Rusmiddelcenter løbende med den regionale behandlingspsykiatri, De praktiserende Læger, Kriminalforsorgen med flere om at koordinere og tilpasse behandlingen ud fra den samlede indsats med fokus på borgerens ønsker og behov.

10. Brugerinddragelse

Inddragelse i egen sag

Brugerinddragelse er et helt centralt element i behandlingen. Derfor inddrager Skanderborg Rusmiddelcenter borgeren i tilrettelæggelsen af behandlingen gennem deltagelse i udarbejdelse af den individuelle behandlingsplan. Behandlingsplanlægningen foregår således i tæt sammenhæng med borgeren og afspejler en moralsk neutralitet i relation til borgerens individuelle målsætninger for ændring af rusmidler.

Inddragelse i de overordnede behandlingstilbud

Skanderborg Rusmiddelcenter ønsker at inddrage såvel borgeren som de pårørende i bestræbelserne på at skabe et rusmiddelcenter, der med lydhørhed kan drage nytte af de erfaringer, der ligger hos de to grupper. Vi opfordrer derfor til løbende dialog.

11. Regler for betaling for kost og logi

Behandling for stofmisbrug er vederlagsfri for borgeren. Såfremt borgeren bevilges midlertidigt ophold i boform jf. Lov om social service § 107 i form af døgnophold eller halvvejshus, er der imidlertid adgang til at fastsætte en egenbetaling for værdi for kost og logi.

Egenbetalingen fastsættes ud fra følgende principper:

- Egenbetaling fastsættes og indarbejdes i handleplan forud for opholdets begyndelse.

- Borgeren skal have mulighed for at dokumentere løbende faste udgifter under døgnopholdet
- Der tages ved udregning af egenbetaling udgangspunkt i den fastsatte takst på den konkrete behandlingsinstitution
- Såfremt borgeren bevarer egen bolig under opholdet, opkræves der jf. SL § 163 ikke egenbetaling for logi
- Borgeren sikres beløb til personlige fornødenheder under døgnopholdet

12. Information om klageadgang

12.1 Klager over stofmisbrugsbehandling

Det er muligt at klage over stofmisbrugsbehandlingen, enten på egen hånd eller gennem en anden person, forening eller en advokat.

Hvad kan klages over – og til hvem?

Stofmisbrugsbehandling kan deles op i to behandlingsområder, henholdsvis en sundhedsfaglig og socialfaglig behandling.

Den *sundhedsfaglige stofmisbrugsbehandling* er den del af behandlingen, der udføres af sundhedspersonale som læger og sygeplejersker. Der kan f.eks. klages over manglende eller utilstrækkelig lægelig undersøgelse forud for iværksættelse af substitutionsbehandling, over en læges afslag på behandling med bestemte lægemidler, over ændringer af dosisstørrelse, over omfanget og karakteren af kontrolforanstaltninger, over udleveringshyppighed eller muligheden for og omfanget af tag-hjem-ordninger m.v.

Klageadgangen omfatter også spørgsmål som information og samtykke, udfærdigelse af lægeerklæringer, journalføring, afgørelser om aktindsigt i helbredsoplysninger og overtrædelse af reglerne om tavshedspligt i det sundhedsfaglige arbejde.

En klage over den sundhedsmæssige behandling skal rettes til:

Patientkontoret, Region Midtjylland
Regionshuset, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Den *socialfaglige stofmisbrugsbehandling* kan omfatte afslag på behandling, herunder f.eks.

afslag på døgnbehandling eller manglende iværksættelse af tilbud senest 14 dage efter henvendelsen om ønsket om behandling. Der kan også klages over ændring af behandlingstilbud, eller at reglerne om aktindsigt ikke er overholdt. Der kan desuden klages over personalet.

En klage over den socialfaglige behandling skal afleveres til kommunen:

Skanderborg Rusmiddelcenter
Ole Lund Kirkegaards Stræde 2F
8660 Skanderborg

Kommunen har fire uger til at genvurdere sagen. Hvis kommunen fastholder den oprindelige beslutning, sendes klagen videre til Det sociale nævn. Dette gælder dog ikke klager over personale.

Hvordan og hvornår skal der klages?

Det er nok at skrive, at der klages. Der kan også klages mundtligt; i så fald skal kommunen skrive klagen ned. Kommunen skal have klagen inden for 28 dage. Der er ingen klagefrist for klager over personalet eller for klager over aktindsigt.

12.2 Klager over alkoholbehandlingen

Der kan ikke klages over kommunens afgørelse om visitation til behandling efter Sundhedslovens § 141.

13. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling

Alkohol- og stofmisbrugsbehandlingen varetages i Skanderborg Rusmiddelcenter af et tværfagligt personale med socialfaglige uddannelser som socialrådgiver, ergoterapeut, pædagog og sygeplejerske. Derudover er der ansat kontoruddannet og akademisk personale i forhold til vareta-

gelse af administrative opgaver. Skanderborg Rusmiddelcenter har 16 ansatte i alt.

Alle behandlere er efteruddannet inden for en kognitiv referenceramme samt i motivationsmetoden "Motivational Interviewing". Herudover

har personalet individuelle efteruddannelser, heriblandt efteruddannelser inden for familieorienteret rusmiddelbehandling.

Behandlerne holdes opdateret om den kognitive metode i kraft af bl.a. intern undervisning. Herudover vurderes behovet for ekstern undervisning løbende. Det tilstræbes desuden, at personalet holdes opdateret om misbrugsområdet

generelt via deltagelse i diverse misbrugsrelaterede konferencer.

Endelig tilstræbes faglig kvalificering via ekstern supervision.

14. Monitorering af indsatsen

Dokumentation af behandlingsindsatsen og dennes resultater er en forudsætning for fortsat kvalitetsudvikling af behandlingen og en hensigtsmæssig ressourcefordeling.

Der foretages registrering i følgende registre, der samler informationer på misbrugsområdet:

- Sundhedsstyrelsens register over stofmisbrugere behandling (SIB)
- Sundhedsregister over national alkoholbehandling (NAB)
- Ventetider og overskridelse af behandlingssgaranti for stofmisbrugere (VBGS)
- DanRis Ambulant

Skanderborg Rusmiddelcenter samler data i anonymiseret form om bl.a. antal indskrevne, udskrevne, færdigbehandlede og behandlingsforløb. Der udarbejdes månedligt statistiske opgørelser, som anvendes til at følge udviklingen over tid og til afrapportering til politisk niveau om graden af målopfyldelse ift. de årlige resultatmål for rusmiddelcentret.

Se også afsnit 4.2.

15. Opmærksomhed på hjemmeboende børn under 18 år

Både i opstarten af et rådgivnings- eller behandlingsforløb og undervejs i behandlingen har Skanderborg Rusmiddelcenter særlig opmærksomhed på, om der er børn i hjemmet under 18 år. I så fald vil børnenes trivsel være et fokuspunkt i behandlingsforløbet.

I en foreløbig periode fra 2016 og frem til og med 2019 har Skanderborg Rusmiddelcenter desuden et målrettet rådgivnings- og behandlingstilbud til børn og unge i alderen 0-25 år, der vokser op i familier med rusmiddelproblemer. Tilbuddet er oprettet i forbindelse med Projekt BRUS, som er et tværkommunalt projekt i Østjylland. Projektet er omtalt i kvalitetsstandardens afsnit 17.

Alle medarbejdere i Skanderborg Rusmiddelcenter har skærpet underretningspligt jf. Lov om social service § 153.

Det betyder, at vi har pligt til at underrette Fagsekretariatet Børn & Unge hvis der er mistanke om, at et barn eller en ung under 18 år mistriives, eller hvis vi får kendskab til en kommende forælder med et rusmiddelproblem.

16. Visitation og kvalitetskrav til døgnbehandlingssteder

Formålet med døgnbehandling er overordnet, at borgeren i strukturerede og støttende rammer kan arbejde mod øget forståelse for sin misbrugsproblematik og udvikle redskaber til at ændre sine misbrugsvaner.

Døgnbehandling er en indgribende foranstaltning. Derfor forudsætter bevilling af døgnophold, at mindre indgribende behandlingsformer ikke vurderes tilstrækkelige, at borgeren er motiveret for behandlingsformen, og at Skanderborg Rusmiddelcenter ud fra borgerens samlede situation vurderer, at pågældende kan profitere af døgnbehandling.

Et døgnbehandlingstilbud kan først påbegyndes, når Skanderborg Rusmiddelcenter har visiteret borgeren til døgnbehandling.

Skanderborg Rusmiddelcenter bevilger kun døgnophold på døgnbehandlingssteder, der er godkendt af Socialtilsynene og registreret på Tilbudsportalen, jf. www.tilbudsportalen.dk

Skanderborg Rusmiddelcenter samarbejder således med døgnbehandlingssteder, der anvender evidensbaserede behandlingsmetoder, og hvor der arbejdes ud fra en anerkendelse af de mål, der forud for døgnophold er udarbejdet mellem borger og behandler i ambulant regi. For at sikre en højt kvalificeret behandling prioriterer Skanderborg Rusmiddelcenter en tæt opfølgning under et døgnophold.

17. Igangværende indsatser og projekter

Skanderborg Rusmiddelcenter arbejder kontinuerligt og målrettet på fortsat at udvikle og optimere indsatsen for borgere med rusmiddelrelaterede problemer i Skanderborg Kommune.

Det sker bl.a. ved at gennemføre og/eller deltage i en række indsatser og projekter. Aktuelt er Skanderborg Rusmiddelcenter involveret i følgende:

Udgående rådgivning og behandling

I en forsøgsperiode på to år fra 2018-2019 afprøver Skanderborg Rusmiddelcenter et nyt tilbud, der giver borgere mulighed for at få rådgivning og behandling i eget hjem, eller hvor det passer borgeren bedst. Målgruppen er borgere på 30 år og derover, hvor henvendelse og fremmøde på rusmiddelcentret er en barriere for at søge hjælp, fx fordi de ikke kan identificere sig med at komme i det lokale rusmiddelcenter eller fordi fysiske eller psykiske problemstillinger forhindrer dem i at møde op.

Tilbuddet om rådgivning i eget hjem/nærmiljø er for alle borgere 30 år+, der ønsker det, og består af op til fem rådgivende, afklarende samtaler.

Behandlingstilbuddet i eget hjem/nærmiljø er forbeholdt borgere, hvor Skanderborg Rusmiddelcenter vurderer, at borgerens fysiske og/eller psykiske problemstillinger eller andre særlige forhold udgør en barriere for at få behandlingen i rusmiddelcentret. Det kan være borgere, der er belastet af både misbrug og psykiske lidelser, fx svær angst eller depression. En forudsætning for, at der kan tilbydes behandling i eget hjem er, at der er aftalt et koordineret forløb med relevante samarbejdspartnere via den koordinerende sagsbehandler.

Selve rusmiddelbehandlingen tilrettelægges individuelt for hver borger og tager udgangspunkt i de samme metoder, som anvendes i behandlingen på rusmiddelcentret.

I forsøgsperioden er der ansat en medarbejder til at varetage rådgivning og behandlingen i tilbuddet, som også kan foregå uden for rusmiddelcentres almindelige åbningstid efter borgernes behov og efter konkret aftale med behandleren.

Tilbuddet evalueres ved udgangen af 2019. Derefter tages stilling til, om tilbuddet med evt. justeringer skal implementeres i Skanderborg Rusmiddelcenter som et fast tilbud.

Tilbud om gratis prævention - Projekt Familieplanlægning i alkohol- og stofbehandlingen

Skanderborg Rusmiddelcenter deltager sammen med en række andre rusmiddelcentre i projektet, der varetages af Familieambulatoriet i Region Midt og støttet af satspuljemidler i Sundhedsstyrelsens regi.

Som led i projektet skal Skanderborg Rusmiddelcenter spørge til behov for prævention og til overvejelser om familieplanlægning hos kvinder og mænd, der kommer i rusmiddelcentret, og samtidig informere dem om tilbuddet om gratis prævention. Præventionen kan udleveres med det samme i rusmiddelcentret, og ved behov kan behandleren hjælpe med at kontakte egen læge for at booke tid eller få henvisning til gynækolog. Ved ønske om p-piller skal egen læge udskrive recept, og kvinden får efterfølgende refunderet udgiften.

Formålet med projektet er at forebygge uønsket graviditet hos kvinder, der har en alkohol-/stofproblematik, og at forebygge at børn fødes med rusmiddelskader. Det er desuden formålet at tilbyde relevant støtte fra familieambulatoriet i tilfælde af ønske om graviditet.

Projektet løber frem til og med 2019.

BRUS –Tilbud til børn og unge fra familier med rusmiddelproblemer

Skanderborg Rusmiddelcenter har siden sommeren 2016 udviklet og etableret et samtaletilbud til børn og unge under 25 år, der vokser op i familier præget af et problematisk forbrug af alkohol og/eller stoffer.

Tilbuddet er en del af det tværkommunale projekt "Projekt BRUS", hvor Skanderborg Rusmiddelcenter samarbejder med 10 andre kommunale rusmiddelcenter i Østjylland om at styrke indsatsen for børn og unge i familier med rusmiddelproblemer. Projektet foregår i årene 2016-2019 og er støttet af satspuljemidler.

Tilbuddet består af individuelle samtaler med børn og unge, samtalegrupper for børn og unge og familiesamtaler for den enkelte familie. Desuden er der etableret en digital chatmulighed, hvor børn og unge kan henvende sig anonymt og få rådgivning.

Formålet er at styrke børn og unges muligheder for at håndtere de udfordringer, som en opvækst i en familie med rusmiddelproblemer medfører. Det er samtidig målet, at flere familier får brudt de u hensigtsmæssige mønstre, og at flere forældre/primære omsorgspersoner får hjælp til at komme ud af et problematisk forbrug af rusmidler.

I projektet samarbejder Skanderborg Rusmiddelcenter med de øvrige rusmiddelcentre i projektet og med relevante parter i Skanderborg Kommune, heriblandt særligt Børnesocialrådgivningen, sundhedstjenesten, skoleområdet og daginstitutioner.

Familieorienteret rusmiddelbehandling

Skanderborg Rusmiddelcenter har i en længere periode haft fokus på at udvikle og implementere familieorienteret rusmiddelbehandling, og der er i 2018 udarbejdet et koncept for behandlingens rammer, indhold og metoder. I 2018 og 2019 skal konceptet afprøves og implementeres i den daglige drift som et fast tilbud.

Tilbuddet er for borgere, der har børn under 18 år, og består af en kombination af individuelle samtaler med den indskrevne borger, parsamtaler og familiesamtaler.

Familieorienteret rusmiddelbehandling tager udgangspunkt i, at et rusmiddelproblem rammer *hele* familien, og er derfor et samlet tilbud til familien. Derudover kan behandlingen suppleres med andre tilbud i rusmiddelcentret såsom pårørende-gruppe og BRUS.

Målet med behandlingen er at opløse eller reducere rusmiddelproblemet i familien, at bearbejde og reducere skadevirkningerne af rusmiddelproblemet for de enkelte familiemedlemmer, og at alle familiemedlemmer oplevet øget livskvalitet og trivsel.

Styrket indsats for borgere med sindslidelser og misbrug ved hjælp af Koordinerende indsatsplaner

Skanderborg Rusmiddelcenter deltager i et samarbejdsprojekt i Skanderborg Kommune, som har til formål at sikre en bedre og koordineret indsats for borgere med samtidig misbrug af alkohol/stoffer og psykisk lidelse. Det gælder i

særlig grad de borgere, som gentagne gange indlægges til afrusning på Horsens Sygehus.

Målet er at opfange flere af disse borgere og give dem et helhedsorienteret og koordineret tilbud ved hjælp af en Koordinerende Indsatsplan. Det skal bl.a. ske ved at formalisere samarbejdet med akutafdelingen på Horsens Sygehus.

18. Fremtidig indsats

Den fremtidige indsats for rusmiddelbehandlingen i Skanderborg Kommune tilrettelægges i overensstemmelse med kommunens socialpolitik, rusmiddelstrategi og de politisk vedtagne mål på området. Samtidig tilrettelægges indsatsen under hensyntagen til de nationale retningslinjer på området.

I den kommende indsats i Skanderborg Rusmiddelcenter vil der være særligt fokus på følgende:

- Kontinuerlig kvalitetsudvikling og -sikring af Skanderborg Rusmiddelcenter rådgivnings- og behandlingstilbud.
- Yderligere udbredelse af kendskabet til Skanderborg Rusmiddelcenter hos både borgere og samarbejdspartnere – med henblik på at sikre, at flere borgere med rusmiddelproblemer modtager behandling.
- Udvikling af tilbud til unge under 15 år, og ansøgning om godkendelse til dette hos Socialtilsyn Midt.
- Udvikling af et nyt redskab til systematisk udredning af borgere ved indskrivning og opfølgning på behandlingen.

- Evaluering af Skanderborg Rusmiddelcenters basisscreener, der er et værktøj til screening for psykiske lidelser/ symptomer hos borgere over 18 år, der indskrives i behandling. Basisscreeneren er udviklet af Skanderborg Rusmiddelcenter med afsæt i anbefalinger fra bl.a. KL og har været anvendt siden 2014.
- Afklaring af behov og muligheder for at udvikle et målrettet behandlingstilbud til borgere med både hjerneskade og rusmiddelproblem.